

Forfatter: Fibiger, Mathilde

Titel: Udrag fra Minona

Citation: Fibiger, Mathilde: "Clara Raphael", i Fibiger, Mathilde: *Clara Raphael*, udg. af Lise Busk-Jensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 182.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-fibiger01-shoot-idm140403939249312/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Clara Raphael

Døden – ved en Forbrydelse. Denne Tanke var ham for stærk – han undflyede den med Rædsel, og søgte at overtale sig selv til at troe at hendes Sygdom var mindre farlig end Helene ansaa den for, og at hendes egen Taushed var Resignation. Han tænkte med vild Begeistring: Kunde jeg ved Helvedes Hjælp frelse hendes Liv, saa maa jeg med Himlens Hjælp kunne frelse hende uden at begaae denne Forbrydelse. Han vilde storme Himlen, for at bemægtige sig den Lægedom, der kunde lindre Minonas Smerte og skaffe hendes Hjerte Fred – han vilde udgrunde Religionens Gaade, for at finde Forløsningsordet, der kunde frelse hendes Sjæl – istedetfor at søge Lægen, Fodløseren, og kalde ham til den Syges Leie. Hvorfor? – Hans Tro var Tvivl, og blev i denne frugtesløse Kamp opflammet til Fortvivlelse. Han saa Livets dybe, grændseløse Jammer, og følte at hvis der ingen Frelse var, saa maatte en Djævel være Verdens Skaber. Derved fik han en Slags Tro paa en Slags Frelse, men han søgte den som Middel, ikke som Maal – Minonas Helbredelse var ham vigtigere end den evige Salighed, og han forlangte den formasteligt som et Beviis paa Guddommens Tilværelse. »Paa Djævlens Tilværelse har man mangfoldige Beviser! var det formeget om Gud gav den Ulykkelige eet Bevis paa sin? Har Gud da intet Nei til Helvedes Ja?! Hvorfor gjør han ikke den Sterkeres Ret gjældende? Kan han ikke, eller vil han ikke?« Af den Natur var Viggos Tanker. Saaledes kæmpede han *med* Tvivlen, istedetfor at kæmpe *mod* den – saaledes undersøgte han, hvor han skulde søge. Han ventede et Mirakel, skjøndt han ikke var forvisset om at Guds Kjærlighed er almægtig.

Imidlertid gjorde Minonas Sygdom saa hurtige Fremskridt, at der ikke længer var Tvivl om at hendes Liv var i Fare. I lang Tid havde Helene vægret sig ved denne Tanke, og Lægen, der saa den Dødsangst hvorind hun ventede hans Dom svarede ubestemt og gav Haab om at hendes Helbredelse var mulig, men vilde afhænge af hendes Sindestemning. Men den hektiske Rødme og Øinenes unaturlige Glans vidnede snart uimodsigeligt om den skrækkelige Sygdom, hvis Offer hun skulde blive. Helene havde forsøgt ethvert Middel til at adspredde og opmuntre hende, men den stakkels Pige leed mere ved disse unyttige Anstrængelser end ved de kvalfulde Timer, hun tilbragte i Ensomheden. Den Bevidsthed, at hendes

Kjærlighed i Verdens Øine gjaldt for en Synd gjorde hende sky og ængstelig, og den Tanke, at den maaskee var ugiengjældt gjorde hende undseelig. Der gaves Øieblikke – naar den Gaade, hvorpaa hun grundede var nærved at forvirre hendes Forstand, og det Spørgsmaal der altid holdt hendes Aand i Bevægelse, brændte paa Læberne – da hun kunde have kastet sig i Helenes Arme, og sagt: *Hvorfor* maa jeg ikke elske ham?! – saa var det Kvindens, ikke Søsterens Følelse, der holdt hende tilbage, thi den kjendte hun ikke. Hun taug, og trykkede Pilen dybere i Hjertet. Men i Ensomheden, naar Livet vilde gjøre sin Ret gjældende, naar Haabet og Kjærligheden tilhviskede hende den Trost: at hun var *elsket* – saa reiste den henvindende Livskraft sig stedse paany til Kamp, saa begyndte Aanden atter sin pínlige Virksomhed. Ogsaa hun søgte uden at finde. Hun søgte i Guds Ord, i Philosophernes Skrifter, i Digternes Fremstillinger af Mennekelivet Svar paa det Spørgsmaal, hun ikke turde udtale, men overalt saae hun kun den Vished bekræftet, at hendes Kjærlighed var Synd – intetsteds *hvorfor* den var det. Overalt blev det anseet for en Selvfølge at ingen tvivlede derom. Undertiden frygtede hun sig selv, og tilregnede sig det som en stor Synd at hun manglede den Bevidsthed, der syntes at være begrundet i Naturen, og naar hun tænkte paa den Magt, den udøvede over Viggo hvis han havde offret hende for dens Skyld, tænkte hun at han maatte hade og afsky hende, hvis han kjendte hendes Følelse. I et saadant Øieblik takkede hun Gud for den Sygdom, der snart maatte bringe hende Døden. Men naar hun i Tankerne gik tilbage til deres Barn-dom, og erindrede hvor fremmede de altid havde været for hinanden, sagde hun til sig selv: *«Vi var jo dengang Søskende, men Slægtskabet hindrede os ikke i at gaae hver sin Vej – og dog skulde det Baand være stærkere end den levende Kjærlighed, der forener Mand og Kvinde? Jeg elskede ham ikke fordi han var min Broder – havde han lignet Moder, vilde jeg altid have afskyet ham! Jeg elskede ham, som en Pige elsker den Mand, der giver hendes Hjerte Livet, og hendes Liv Lyset! Er det Synd – er Gud Kjærlighed, og Kjærligheden fordømt? Nei – Døden fordømmer Livet, Mørket fordømmer Lyset – og Verden skyer Lyset, fordi den staaer i Dødens Sold. Derfor lader den sig regjere af et dunkelt Magtsprog, som ingen forstaaer, men som enhver underkaster sig af Feighed – man vil*

heller ofre sit Liv i Løndom, end aabenlyst tilkjempe sig det – for ikke at fordømmes af den blinde Mængde! Man skyer Livet af Frygt for – at døe. Men Viggo hører ikke til disse Slaver! han, der allerede som Dreng kjæmpede saa mandigt imod det han ansaae for Uretfærdighed – vilde han ikke som Mand kjæmpe for sin Kjærlighed? vilde han kaste *den* i Styx, for at gjøre sig Døden til Ven? Nei – har han forladt mig – saa elskede han mig ikke, som jeg elskede ham! Og ved denne Tænke, der var endnu haabløsere end den forrige, sank hendes Sjæl udmattet tilbage i Fortvivlelse.

Denne evige Strid uden Resultat tæredede saameget paa hendes Kraft, at hun tilsidst blev vant til at betragte Døden som en Trøst. Alt andet tviviede hun om: Gud, fordi han fordømte Kjærligheden – Kjærligheden fordi den ikke kunde gjennemskue Dommeren og frigjøre sig fra et uretfærdigt Herredømme – Livet, fordi det var i Dødens Vold – men Døden troede hun paa. Tidt saae hun med sorgfuld Tilfredshed i Speilet, hvorledes Sygdommens hurtige Fremskridt havde forvandelt hendes Ansigt, der engang var saa blomstrende – da begræd hun sin Ungdom og Skjønhed, der aldrig mere skulde glæde hende selv og andre. Da betragtede hun angerfuldt Helenes blege og lidende Udseende, og søgte ved en Ømhed der lignede Tilbedelse, at gjøre sin Uret mod denne elskede Veninde god igjen. Helene sørgede bittert over at hun havde mistet sin Pleiedatters Fortrolighed, men gjorde hende ikke engang i sit Hjerte mindste Bebreidelse – og naar Minona grædende anklagede sig selv fordi hendes Sygdom gjorde hende egenkjaerlig, tænkte Helene: »Hun er en Engel! hun sørger mere over den Lidelse hendes Sygdom forarsager mig, end over sin egen«. – Men den stakkels Pige bebreidede sig sin Ulykke som en Synd, fordi en Anden leed derved, og al den Ømhed hvormed hun søgte at trøste Helene, forekom hende selv uægte: »Hvis jeg ikke var saa svag og egenkjaerlig, vilde jeg ønske mig Livet for hendes Skyld! Hun elsker mig høiere end sig selv – og jeg kan trøste mig ved det, der gjør hende ulykkelig«.

Saaledes var Minonas Tilstand, da Helene endelig besluttede at skrive til Viggo, og bede ham om at komme tilbage. Af dette Brev, som jeg vil meddele Læseren, seer man bedst hvorledes hun bedømte Minona.